ПРОУНС
Број: 92/2018 БЕОГРАД
Датум: 29.08.2018

ПРОУНС: Реакција на захтеве представника медијских и новинарских тела упућених Координационом телу за сарадњу са медијима и

захтеви ПРОУНС-а

а у вези са тим:

Нека новинарска и медијска удружења поново наступају са позиције *најјачег у класи* и покушавају да испод тепиха гурну бројне проблеме које годинама паралишу медијску сцену, а чији су они главни узрик. Навикли на њихову надменост, пажљиво читамо све што напишу и објаве, а нарочито оно што проследе државним органима, јер се током свих ових година бивствовања испоставило да умеју да играју прљаво онда када придобију сарднике. Из тих разлога, упозоравамо и указујемо да је у овој фази важно да се саслушају и примедбе на њихових тринаест захтева:

1. Не споримо њихов први захтев али пре тога, ПРОУНС тражи да и назови велика новинарска удружења, престану да вређају, омаловажавају, етикетирају друга новинарска удружења и то она која су настала из нужде, због њихове неактивности и крајње себичног односа у заштити интереса само једне уске групе, а не свих медија и медијских радника у Србији. Да престану да вређају и да нас називају плаћеницима, прорежимским, криминалним организацијама и разноразним другим погрдним именима, без икакве аргументације и повода, мого пута до сада, а последњи пут на седници Радне групе за израду медијске стратегије о чему постоје и стенограмске белешке. Увек можемо о свему да разговарамо али аргументовано, на бази чињеница и о конкретним случајевима. Оно што тражите од других, господо , треба прво сами да примењујете.

2. ПРОУНС тражи да пореске и друге инспекције наставе са својим радом и утврђивањем чињеничног стања и доведу све медије у исти – равноправни положај. Да закони ове државе важе за све подједнако. Да сви имамо пријављене раднике, да нема рада на црно, да сви измирујемо обавезе према држави. ПРОУНС не сматра да то што порески и други државни органи раде свој посао, значи притисак на медије. Напротив, инсистирамо на њиховом већем ангажовању и завођењу реда и поштовања закона од стране свих – како старих тако и новоформираних медија у Србији.

На њихов 3. и 4. захтев немамо примедбе. Зато нам је пети захтев лицемеран и крајње дегутантан. Инсистирамо да представници власти равноправно третирају и сва друга медијска удружења, а не само она медијска удружења чији су представници изабрани у групи за координацију . И даље позивамо власт да представнике нашег удружења укључе у рад Тима за дијалог јер ми заступамо интересе медијских радника од Прешева до Суботице и од Новог Пазара до Пирота и Димитровграда. Зашто кажемо да су лицемери?

Зато што знају да траже да их држава штити, а не знају да правилно устроје рад оних тела у којима су искључиво они. Ко је икада утврдио механизме утврђивања кривице и одговорности?

ПРОУНС изражава опште незадовољство радом Савета за штампу, његовим саставом, начином на који они доносе одлуке. Нису укључена сва медијска удружења, њихова одлука о томе да ли је неко крив или не зависи од тога ко је власник „туженог“ медија. Невероватно да су чланови Савета власници, па када се одлучује о њиховим пропустима онда Савет не донесе одлуку. Навешћемо и пример: за одлуку гласа два члана, против одлуке - један, остали су уздржани. Без обзира што је резултат два према један, одлука није донета и преко тога се олако пређе. И све док се то не доведе под ваљане правне оквире, одлуке Савета за штампу су неприхватљиве за већину медија у Србији, јер служе само задовољењу потребе једне интерене групе окупљене око чланова Савета за штампу. Испоставило се да чланови Савета једино штите себе, а нападају све друге који другачије мисле. Ми дефинитивно подржавамо да се надлежна тела поштују али да се пре тога утврди механизам одговорности јер ово како сада ради Савет за штампу је скандалозно лоше! И зато њихове тенденциозне одлуке нису мериторне за одлучивање на медијским конкурсима.

6. Неопходно је да се утврди улога Министарства културе и информисања у целокупном процесу медијских реформи... ПРОУНС се слаже, али да се пре тога, утврди одговорност Министартва у време доношења медијских закона и подзаконских аката о пројектном суфинансирању. Садашње министартво само лечи последице, а узроци болести су у министартву које је доносило одлуке у време доношења медијских закона. А тада су ова медијска удружења имала апсолутну доминацију у писању текста медијских закона које су прилагођавали њиховим потребама. Такође, тражимо да се утврди одговорност не само ако је било пропуста у раду комисија при Министарству, него и у комисијама које су радила при локалним самоуправама од увођења перојектног суфинасирања до данас.

ПРОУНС тражи да се престане са лажима и обмањивањима. Зашто у том периоду док су били једини владари медијске сцене и пројектног суфинансирања, нису поштовали сопствени закон, зашто су га изигравали?

Иако константно вређају и омаловажавају, никако да прочешљамо и ових задњих годину дана од када наше удружење делегира чланове комисија. Стално предлажемо да се са утврђивањем одговорности крене од комисија у којима су учествовали наши чланови. Свуда где има пропуста обећавамо да неће бити амнестирања. Али и по ко зна који пут позивамо да се утврди одговорност и у погледу конкурса у Бујановцу и да Тим за координацију заузме став да ли је ту том случају било кршења закона и ко је одговоран?

С друге стране, колико је нама познато, код израде првобитне верзије, медијске стратегије, тек када је њено писање приведено крају, јавиле су се опструкције и онемогућавање њеног доношења за која су одговорна управо ова удружења која су блокирала цео процес, а не министартво.

ПРОУНС позива да оног тренутка када се изради *нова* медијска стратегија урадимо заједничку, упоредну анализу шта је то кључно измењено у новој медијској стратегији у одннносу на стару и да ли је требало због тих ситних измена, за које претпостављамо да ће их бити, да се заустави цео процес, да се изгуби оволико времена и да се одуговлачи са доношењем медијске стратегије. Зар ово није класичан пример злоупотребе, бојкота и одуговлачења израде медијске стратегије, управо од стране удружења које се наводно залажу за њено доношење.

Седми захтев нећемо коментарисати јер суштински немамо приговор. Указујемо на њихов 8. захтев који, такође подржавамо, али пре тога позивамо НУНС и НДВ да се недвосмислено изјасне о конкурсу у Бујановцу, да ли је било кршења закона и шта су предузели конкретно по том питању.

Осим тога, питамо их да ли има кривичне одговорности у свему томе, обзиром да је највећу штету нанео члан комисије за кога се претпоставља да је стручан што подразумева да је и познавао законске прописе, а ипак прихватио да учествује у незаконитом раду комисије и притом остварио одређену финансијску корист. Да ли у томе има кривичне одговорности? Шта су НУНС и НДВ предузели по том питању? Када би на све ово одговорили аргументовано и у складу са законом који су сами доносили, доказали би да се за интересе не залажу само делкаративно него и конкретно. До сада су им

пуна уста делкаративне заштите интереса, а у пракси само отпужују друге без икакве аргументације, док њихови чланови крше законе и уредбе.

9. захтев је потпуно легитиман и користан. ПРОУНС апсолутно подржава идеју да се таксативно наведу сва издвајања али инсистирамо да се уведе и обавезан регистар и иностраних донација свим медијима. Тако бисмо добили комплетну слику медијске сцене Србије чиме би остварили максималну транспарентност и јавни интерес.

10.Подржавамо захтев да Координационо тело хитно покрене поступак измене подзаконских аката који ће унапредити систем конкурсног суфинансирања, функционисање регистра медија и транспарентност трошења јавних средстава у медијској сфери и само молимо да у томе буду укључени и наши представници како би се дошло до што објективнијег и примењивијег подзаконског акта.

Да избегнемо оно што се дешавало у скорашњој прошлости, да се подзаконским актом одређена медијска удружења дискриминишу (као што је то био случај са првим подзаконским актом након усвајања медијских закона када је противуставно уведена одредба да чланове комисија не могу да дају медијска удружења која су млађа од три године).

Пошто су те три године истекле, пошто имамо представнике хоћемо да о раду наших представника оцену дају експерти и стручњаци, а не медијска удружења која и сама крше законе и не знају до краја и подробно процес пројектног суфинансирања. А не да назови велика медијска удружења, притиском кроз нова подзаконска акта уведу нова ограничења и елиминишу она удружења која се супростављају њиховом монополистичком и незаконитом раду.

Подсећамо да је ПРОУНС учешћем у раду Радне групе за израду медијске стратегије када је на дневном реду било пројектно суфинансирање дао конкретне предлоге како да се та област уреди што је ушло у стенограмске белешке, па ако има потребе ми то можемо и да доставим Тиму за координацију.

У вези 11.захтева инсистирамо да се Координационо тело под хитно изјасни и о раду Савета за штампу, о његовом саставу и о начину њиховог доношења одлука. Да ли је то тело квалификовало себе да буде судија? Када ће почети да функционише у складу са жељама и интересима свих медија и медијских

удружења, а не само уске интересне групе окупљене око чланова Савета за штампу.

12. захтев апсолутно подржавамо и додајемо да би требало да Повереник има исти аршин и третман према захтевима свих медија, а не селективан.

Уместо анализе 13. захтева изражавамо чуђење на који начин и са колико лицемерства су ови захтеви исписани. Оправдање за то видимо само у чињеници да медијска удружења која су учесвовала у креирању ових захтева верују да смо доживели колективну амнезију и да живот почињемо из почетка.

29.08.2018.

У Врању

Председник ПРОУНС-а

Зоран Величковић

УДРУЖЕЊЕ НОВИНАРА СРБИЈЕ ПРОФЕСИОНАЛНО